

KRJELA 2

Jana Dzúriková

Jedovaté nebo

Vdýchnem sa do seba
Vpíjam sa do tvojich dlaní
Nezrelé plody z lona
Večné slzy

Vo vlastnom kúsku tmy

Cítiš, že sa pozerám
Premlčané
Rozbité
Už si nemáme čo povedať
Som Lótovou ženou
Ak sa chceš zachrániť
Bež

Je ešte veľa rán

A v bolesti je tupo
V zahalených ústach
Večný smútok
Bozku
Jazva nezrastie
Zostaneme
Navždy zahryznutí

Spadol si mi do oka

Vlastne ráno
Keď som sa zahľadela
Do slnka
A skúšala uveriť
V lepšiu deň
Bez spomienok
S vymytou hlavou
Bez teba
S...
„Teraz by sme to
Asi neodškriepili“
(Ani pred sebou)

Na rukách príliš veľa krvi

Kto z nás je bez viny?
Ruža Malého princa
Už uvädla žiaľom
Na svojej planéte
Kto nás upáli?
Kto nás ukrižuje?
A kto nás spasí
Z času na nečas
(Vraj z lásky)
Sa zmráka k hriechu
Vo falošnom smiechu
Znie výkrik

Bielo-čierna

Modlím sa
Na špičkách
Kľčovite
Naveky vyháňam túžby
Prisahám ti lásku
Upísanie vlastnou krvou
Z lona
Večne hriešna myšlienka
Pozeráš na mňa
Z každého kúta
Tvoj dych sa mieša s mojím
...ústa ...oči ...
Už sa bojím otvoriť
Aj vlastnú skriňu
Čipkované spodné prádlo
Nevinne biele
A každé ráno
Ten istý habit

Upáliš ma

Na hranici svojich snov
Na smetisku
Medzi črepami
Lístok z ruže
Krvavými rukami
Si utierame čelo
Slzy a smiech
Z otvorenej rany bolesť
Baletným krokom pred oltár
Zaplatené áno
Smrtiaca láska
Moja krv
Ťa nakazí
Šťastím

Vyhnaní z raja

Naveky rozťatí

Hodím oštepom
Bez chuti jablka
A ostychu
Znášať krivdu?
Odprosiť Boha?
Dokážeme utiecť
Spolu
Každý sám bez seba
A strachu zo samoty
To ty
Mi stále vrtaš
Hlavou?

Skláňame oči

Takmer k nebu
A bez urážky
Len-tak
Ma držíš za ruku
Horkne chuť
Slabne zrak
A my strácame hlavu
Vyfúkneš pár koliečok
Cigaretového dymu
Ktoré mi sadnú na nos
A zas len mlčky
Vedľa seba
Ktovie kam?

Krvavá cesta sa už stratila

V krvavej diaľke
Už nie je modrá
Ako modrá
Som zbláznená do žltej
Dostala som čierne pero
Písalo na žltu
Nakreslila som čierne slniečko
Zo žltó-čiernej látky
Začal padať sneh
Vo víre svojich myšlienok
Som ho našla
Čierno-biely

Hľadám bielu vranu

A neľudská tvár šťastia

Sa na mňa škerí
Čierna
Čierna pod kožu
Stojíme na prahu nás dvoch
Pred nami nič
Za nami nič
Deficit úplne všetkého
Ochutnáš ma
A horko ako po zatmení
Bez srdca
Verím
Pretože sa to prieči rozumu

Smutné západy

Malého princa
Na našej streche
Bez krvi nevzkriesená
Bez hriechu v nás
Pre večný strach
Z nejasného plameňa
Len otrok duše
Vo mne
Tlie
Tichúčko
Som tvojou skrotanou líškou
A zase zapadá...
... ďalšie slnko...
... smutné...

V bielom sne-hu

Mrazivo
Chladné dotyky
Naše deti vykrvácali
Bolestne
S jazvou na duši
Chceš ma chrániť?
Pred čím?
Zabudni ma
A uver v inú ženu
Súdiť môže len Boh
Tak na neveru
Drahý!

Súdená

Nevernica

Kto ti zohreje srdce?
Kto ho vezme do dlane?
Eva, Eva!
Jablko hriechu
V tvojom lone klíči
Posudzovaná
Na počiatku bolesti
Krvavo a večne
Pane Bože vzpína ruky k tebe
Tak konaj svoju povinnosť
Odsúdená
Na nenávisť
Na neľútostný strach
Za diabla ktorý vyjde z tvojho
Lona

Moje srdce ako zviera

Po svete sa poneviera
Tak pod lásku moja Bože
Do hrude mi vpichni nože
Daj mi kúsok tvojho tela
Na ktoré som zanevrela
Daj mi lieky ktoré liečia
Nech už nikdy nie som niečia

Ukrytí v ulite vlastnej bolesti

Sme sa smiali sami sebe
Boľavé slzy
Šialený smiech
Ani by si vtedy nevedel čo chceš
Slnko ma pobozkalo
A na chvíľu som uverila
Detským snom
Dávno sme všetko prehrali
Naše sviečky nám už nedajú
Svoju žiaru
Aj perina nám je krátka
Narástli sme
O kúsok nenávisťi k sebe...
... a tak spávaš sám
v chladnej izbe bez obrazov...
... a biele stopy v tvojej duši
Ešte stále mi patríš

Zapchám si uši

Aby som nevidela
Horkosť svojich sĺz
Zatancuje ti snehulienka
V čiernom
A z lásky ti podá
Biely kvet
Na dlani
Postavíš si loď
Pomodlíš sa za všetkých
Ktorí ťa nenávidia
A niekde v sebe
Sám
Vyvoláš víziu nekonečnosti oceánu
Od túžby je príliš blízko k činu
A k dielu sa ide po kolenách

Spojené postele

Vzdialenosť na dotyk
A predsa tisíce kilometrov
Ústa nemôžu splynúť
Telá nemôžu...
Brána z perál je zamknutá
A na chvíľu sa cítim ako v nebi
V ústrety slobode
Na krídlach Pegasa
Pred posledným súdom
Kto je?
Ja je!

Derieme sa pod kožu

Korienky múz
Načahujú svoje prsty
Z ohraničeného nekonečna
Až hlboko do teba
Do prázdnej noci
Našej samoty
Vzlietni!

Už nechcem

Už neuverím
Tvojmu večnému nie
Už...
Vzdávam sa
Prirýchlo
Sladko i horko zároveň
Ako milovať ťa
Do zbláznenia
Svätováňskych mušiek
Ubúda
Pod
Slnko je vysoko

Vstúpili sme do ohňa

Pritrpklo
Nádherne pod kožu
Večná jazva na perách
Pečať rodiaceho sa hriechu
Bože!
A teraz nes následky
Len mlčky vedľa teba
Prázdna a plná zároveň
Tvoj bozk ma bude
Navždy páliť
Ako krvavé nohy baletky

V ten večer

Sme prekročili hranicu
S ústami plnými cukru
Všetko bolo rozpačité
V ten večer
Si milenci značili stromy
A v diaľke
Znel výkrik sklopených očí
Do nepoškvrnenej noci
(s roztrasenými kolenami)
V pondelkový večer
Sa schyľovalo k hriechu

Boľavé ticho

Bez nádycho
Biele slzy morskej panny
Slano
Trpko
Zamŕzajú v okamihu
Tvojej zrady
Priesvitné krídla motýľov
Nočné ruže
...holohlavá rusalka
Večne pyká za svoju lásku
Roztáтым jazykom
Za obzorom
Už nenájde
Schránku
Do neba

Slučka pre nás dvoch

Z kvapiek rosy
Pripevná –
Rozhúpe nás ráno
- keď podkopneš stoličku
Krvavé ráno na ex
Najvernejší milenci
V Benátkach
Medzi holubmi
Si tíško
Sedí smrť
A myslí
Na raňajšiu
SamoVRAŽDU

Amorove hroty

Vo mne
Boj s vášňou
Dychtivá príchuť jari
Ktoej sa poddám tak ľahko
Dnes pochopím
Čo je to

Nad'a Kučerová

Čo je lampa?:

uličnica pouličná?:
rutý-šuty tykadlo?:
výmyk na blond?:
osmijanko:
údené kolienko?:
korytnačka storočná?:
stonožka na skle?:
mäsiarka pod ňou?:
sklo na bzučalke?:
petrolejka, hélium
u Mendelejeva druhé

neón
on nie?:

Drvoštep už od obeda

do črepníka štepí vlas
tam – v súhvezdí Andromeda
na hlavu mi sadá prach

obracia sa na nožnice
skrúti mi kus dlhej štice

Načriem do bahna

nažriem tam okrúhliakov
stoporená stavec po stavci
striedavo uhýbam psovi
a muche

sova mi ukáže tvar
U ako uliate
hádzte mi objatie

Škovránok spieva o Bohu

Spie
Va
A nevie
O ničom
Mystická
Hlava
Oslova

kosci

a kosatce
a kosatky

kosoštvorce
kosodĺžniky
kosodrevina
kosoperina

kososteblo
a tá s kosou

Ako tak sedím na kameni,

na skale skalistej,
zasadenej do hlučnej
dravej rieky
s chladnými
nohami
naboso vo vzduchu
s brehom za chrbtom
s brechotom za brehom
slnko hrá s hladinou
pekný švindef:
vlečie sa proti prúdu
rečie k odlesku:

smiech v hlave mám, oblaky
obliekam,
do kameňa padám,
žilou sa do rudy vlievam.

po špendlíku

hladkou stenou
vyšplhal sa pavúk
s laňou

bol to dlhý
„rozdrap“ šplh
osmelím sa
skúšam tiež

ale beda.prebeda

po špendlíku liezť
sa nedá
po špagáte ešte azda
na môj výmyk
čaká hrazda

smädný pes
si trúfne, kukni
promenádovať
sa v sukni

suka mu to nemá
za zlé
so štencami beží
v jasle

za ovečku, za kozičku
papaj pastiersku kapsičku

Čo vypadlo z gatí materi starých

Vasil musel robiť
kto nerobil: nebol Vasil

stáva sa mi plavidlom
zasej vietor a žni búrku
pltníci na Váhu
už nie sú pravidlom

perličky vodičky
vatička sklíčka
odretá kožtička
slizunká mníška

za triezva
za nechtom
trieska:

vo vode, na brehu
treska:
na nebi, vo vode,
v zemi:
veľký tresk
big bang

som most
je suis most
I am most
und

z plastelíny
urobme si
prču
naskladajme
vedľa seba
kvádre
mysľuj, mies
a uber z mäsa,
nech je masa
i pre zuzu vega

lapnem ťa pod krk
hneď letíš na stehno,
tu sa ľahko príleš
na brucho,
tisneš sa pod ňadro,
pravou ťa rozzvučím,
načisto onemieš,
ľavou sa zakvačím,
akordnem, a neviem

dve-tri bedne GITu
a papagáj ARA
sama v palbe raja
cukornatka hravá

dieťa číta
mentolovať
my čítame
mentorovať
opakujem
dieťa číta
mentolovať
my čítame mentorovať

Zuzana Líšková

... z mora...

(1)

mlčím
a vyhováram sa na vlaky
zbavená smútkov
a bolesti:
vyplúvam nás –
utieram si ústa

rozbehnem sa popri koľajnici
chýť ma, nech sa ti viac nestratím:

bez teba mi zmrznú nohy

(2)

po schodoch ráno
dole a hore
vybehnem na ulicu:
z ulity bytu –
- ako z mora

morská panna:
nahá
nežná
pokorená
... zabalená do vosku

(3)

bublínky z asfaltu
štvorlístky –
zbieram si šťastičko z chodníka

pozri: modrá ryba v okne
preplietam sa sama
so sebou
kroky
dvatri:
cestou zakopnem
o smutné biele igelity
o pár drobných mincí
a ne(po)milovaných mužov

(4)

o anjeloch
a o nás:
krídla premočené
prilepené k telu
lono je prihorúce a volá –
nie
zoberte si inú:
nepoškvrnenú (Remedios), aby hrala
na harfe:
ja ešte dupocem
a pálim si krídla
nad ohňom:
anjelske tváričky
detí
a suché pery volajúce
anjelov

(5)

akú ma asi nájdeš
keď tu ostanem sedieť
a počúvať múdrosti
rieky
kameňov

(6)

rozutekaná diaľnica
s mravcami
stop
stop: hra sa začína

(7)

prichádzam
a skrúcam sa v údive
žena: ja
žena: zaboľela vo mne
krváva žena: ja
krv v pľuzgierikoch naprší a
žena

si žena –
odkedy?
(ešte)

(8)
opäť nespoznaná: studené ja
pomohlo si k nahote
kostičkami zahrkútam
a odvášadiaľ
- len nakrátko motýľom –
a odvášadiaľ
ľad vo vnútri snežienok

opäť nehľadaná: smiešne ty
odráža sa odo mňa
stráca sa a padá
zamumlem si do vody
a nechám zvädnúť dlane

(9)
modrá
modrá
modrá hladina
sladkobelasé lúče
cez okno: slabá
a krotká
vzlečená na koberci
do ticha vystúpim:
z mora (?)
ja

Deň v tichom dome

(1)
jednoducho posvätené –
obetovala som
a nakláňam sa k ústam
dych: vziať seba
a snívať v tichosti
priznanie
že smiech nie
je
príliš smutné ústa

(2)

muselo sa to stať: takto
presne takto
aby sa neprihodila
iná bolesť
bez teba
a tuho pokojného svetla

(3)
anjelom navlhlo perie – ha –
veď viete
prihlúplo sa zachichotali
a už neletia:
starí a zoschnutí na povale
pri dverách

(4)
koľkokrát som sa otočila
– sedím za stolom –
a nikto tu nebol
a predsa som stratila odvahu
opýtať sa predavačky, koľko stoja
pomaranče
a tápajúc som prešla k regálu s
hračkami

(5)
až keď je slnka málo –
až vtedy
stretávam sa s jeho hrejivým
odkazom
až vtedy
prestáva pršať soľ z očí

(6)
kto z nás sa skôr preberie?
kto prekročí
nehu?

potom sa vynor z vosku
preder blanku
vystrč kvet
čo sa rozvil v hrudi

(7)
poďakuješ sa aj
za žeravý uhlík

padnutý na prsty –
aspoň sa zahrejem
smeješ sa
a mňa to bolí viac

(8)
napoludnie alebo
niekedy okolo obeda
zazvoní zvon
a povedia že je čas
sahnúť za čisto prestretý stôl
s igelitom navrchu
a prebŕať sa v ryži
a umyť riad
a vystrieť sa na diváň
a prečítať si knižku
a potom iné zvony
povedia:
namaž si chlieb maslom
a umy si vlasy
a suš si ich pri peci
a iné ako iné zvony
stíchnu:
ozvú sa ti v hlave
a ty nebudeš môcť
zaspať

(9)
vtáčatko zabudnuté
do skla
prehrieva dlane
namiesto slnka
vyskočí do vlasov
a zasmee sa:
máš nos ako gombičku
a odpiješ si
čaj
a pokrčíš nosom
ktorý je ako gombička:
presne ako
zajtra
deň v tichom dome sa
nekončí

neďeľa

nič ti nepoviem a
ľahni si vedľa mňa
pred výstrelom
ľahni si
aj po výstrele
- poplakávala v kúte –
pokojne lež

pôjdeme sa spolu pozrieť na
neďeľu
a usmievať sa na holuby a psov:
nepoznám ťa
ani ty: priškrípneš mi prsty
v diere od guľky

po výstrele bolo ticho
chvíľu, len chvíľočku: kým som
nezaliala
do vosku srdce
vystrelil si
nič ti nepoviem
pôjdeme sa pozrieť na neďeľu

čo vidíš je
dievča v modrých gamašiach
s dierou na kolene
plné ruky chleba s maslom
špinavé zasoplené líca
a úsmev
nad strechami po daždi
a úsmev
plný neďele

len ma viedol za ruku
len toľkú iróniu – za náprstok by
vošla
vystrelil doobeda
v čakani na ráno
plné lepkavého slnka
prebehla neďeľa vo vlaku

nedeľa 2

a obzrela sa
nevymysleli ste si hrany
ani
oslinená izba preseknutá rukou
tu stála a

špinavé sklo
túú-rau
túú-rau
ľudia bezhlučne napredujú sem
a tam
behajú
lezú

lezie pavúk po stene
nesie zlaté prstene

a trhala sa až po koreničky: ty
ty: až po ústa úprimná
a potom už nie
a nie
odísť zo skla

Krjela. Časopis Klubu mladých autorov pri Knižnici Gašpara Fejérpataky-Belopotockého v Liptovskom Mikuláši. Autori tohto čísla: Jana Dzúriková, Naďa Kučerová, Zuzana Líšková. Zostavila Anna Ondrejková. Číslo 2. Vyšlo pri príležitosti autorského čítania poetiek dňa 29. júna 2001